

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 11CoCsp/5/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8121201778
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 07. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Zol'áková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8121201778.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Zol'ákovvej a členov senátu JUDr. Jozefa Angeloviča a JUDr. Andreja Radomského, v spore žalobcu: O. Š., G.. XX.XX.XXXX, K. O., XXX XX O., právne zastúpeného JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, IČO: 31 954 448, so sídlom Sovietskych hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s. r. o., IČO: 35 792 752, so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, právne zastúpenému Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., IČO: 47 233 516, so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava - Staré Mesto, o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok a o primerané finančné zadostučinenie, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov, č. k. 20Csp/35/2021-102 z 3. decembra 2021 takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom III. IV. a VI. výroku.

Priznáva žalobcovi proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom určil, že zmluvná podmienka v zmluve o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo 4. apríla 2011 uvedená v článku 8. bod 8.1. v znení: „Predmetom tejto Dohody o poskytnutí služby je záväzok veriteľa poskytnúť dlžníkovi na jeho žiadosť a po splnení nižšie uvedených podmienok službu spočívajúcu v možnosti odkladu maximálne troch akýchkoľvek splátok úveru, resp. revolvingu poskytnutého na základe žiadosti/zmluvy uzavretej medzi veriteľom a dlžníkom (ďalej ako „úver/revolving“) a záväzok dlžníka zaplatiť veriteľovi odplatu: a) za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok úveru vo výške 168,17 eur a b) za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok revolvingu vo výške 87,36 eur, v prípade ak bude dlžníkovi revolving poskytnutý. Odplatu je veriteľ oprávnený na základe vlastného uváženia jednostranne znížiť, k čomu dlžník udeľuje veriteľovi svoj súhlas. Veriteľ je povinný písomne oznámiť dlžníkovi stanovenú zníženú výšku odplaty, pričom písomné oznámenie bude tvoriť prílohu tejto dohody o poskytnutí služby.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, určil, že zmluvná podmienka v zmluve o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo 4. apríla 2011 uvedená v článku 8. bod 8.4. v znení: „Odplata za poskytnutie odkladu splatnosti splátok úveru je splatná dňom uzavretia tejto Dohody o poskytnutí služby. Veriteľ a dlžník sa dohodli na započítaní vzájomných pohľadávok, a to pohľadávky dlžníka voči veriteľovi na poskytnutie schválenej výšky úveru podľa článku 2.3. zmluvných dojednaní žiadosti/zmluvy oproti pohľadávke veriteľa voči dlžníkovi na zaplatenie odplaty podľa ods. 8.1 písm. a) tejto Dohody o poskytnutí služby (resp. zníženej výšky odplaty), a to ku dňu poskytnutia úveru dlžníkovi podľa článku 2.3. zmluvných dojednaní žiadosti/zmluvy. Odplata za poskytnutie odkladu splatnosti splátok revolvingu je splatná dňom poskytnutia revolvingu dlžníkovi. Veriteľ a dlžník sa dohodli na započítaní vzájomných pohľadávok, a to pohľadávky dlžníka voči veriteľovi na poskytnutie schválenej výšky revolvingu podľa článku 4.1. zmluvných dojednaní žiadosti/zmluvy oproti pohľadávke veriteľa voči dlžníkovi na zaplatenie odplaty podľa ods. 8.1. písm. b) tejto Dohody o poskytnutí služby (resp. zníženej

výšky odplaty), a to ku dňu uskutočnenia revolvingu podľa článku 4.3. zmluvných dojednaní žiadosti/zmluvy. Rozdiel bude uhradený na účet dlžníka uvedený v článku 2 žiadosti/zmluvy.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, určil, že zmluvná podmienka v zmluve o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo 4. apríla 2011 uvedená v článku 14. bod 14.1., 14.2. a 14.5. v znení: „V prípade omeškania dlžníka (spoludlžníka 1, spoludlžníka 2) s úhradou splátky úveru alebo jej časti je dlžník (spoludlžník 1, spoludlžník 2) povinný zaplatiť veriteľovi zmluvnú pokutu vo výške 0,065 % dlžnej sumy za každý deň omeškania (t. j. 23,725 % p. a.)“ „Okrem zmluvnej pokuty podľa článku 14. ods. 14.1. tejto zmluvy o RU je dlžník (spoludlžník 1, spoludlžník 2) povinný zaplatiť veriteľovi úrok z omeškania určený podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka vo výške stanovenej nariadením vlády č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v platnom znení k prvému dňu omeškania s úhradou peňažného záväzku. Výška úrokov z omeškania bude určená tak, aby spolu so zmluvnou pokutou podľa ods. 14.1. tejto zmluvy o RU nepresahovala maximálnu výšku podľa ods. 14.3. tejto zmluvy o RU.“ „Akékoľvek dojednania o zmluvnej pokute obsiahnuté v tejto zmluve o RU a zaplatenie akejkoľvek zmluvnej pokuty podľa tejto zmluvy o RU nemá vplyv na právo poškodenej strany požadovať náhradu škody vzniknutej porušením povinnosti, pre ktorú bola pokuta dojednaná, alebo iným porušením tejto zmluvy o RÚ, a to v plnej výške.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 100,- eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku, zamietol žalobu v prevyšujúcej časti a uložil žalovanému povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých rozhodne po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením.

2. 2.1 Výrok odôvodnil tým, že žalobca sa žalobou voči žalovanému domáhal určenia, že zmluvné podmienky uvedené v článku 8. body 8.1. a 8.4. a v článku 14. zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo 4. apríla 2011 (ďalej len „zmluva o revolvingovom úvere“) sú neprijateľné zmluvné podmienky a primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 900,- eur. Žalobca žalobu odôvodnil tým, že 4. apríla 2011 uzatvoril so žalovaným zmluvu o revolvingovom úvere, ktorej predchádzala jeho žiadosť o schválenie úveru vo výške 1.170,- eur, so splatnosťou 42 mesiacov a ročnou úrokovou sadzbou 70,02 %. Zároveň si žalovaný započítal poplatok vo výške 168,17 eur. V bode 8.1. zmluvy o revolvingovom úvere je upravený poplatok za službu spočívajúcu v možnosti odkladu splátok. Ako spotrebiteľ túto službu nevyužil, ale poplatok za ňu musel zaplatiť. Dohoda o poskytnutí služby je zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dojednaná, pričom jeho zámerom nebolo ísť do zmluvného vzťahu so žalovaným kvôli nej. Žiadaný úver bol hneď po pripísaní na účet znížený o sumu uvedenú v tejto dohode a aj keď ju ako klient nevyužil, nemá nárok na jeho vrátenie. Žalovaný získava prospech skôr ako spotrebiteľ, hoci službu ani neposkytol. Už to samo o sebe spôsobuje značnú materiálnu disproporciu a navyše žalovaný obmedzil prístup k tomuto právu zákazníkom, ktorí nemajú splatené minimálne prvé tri mesačné splátky, nie sú dlhodobo práceneschopní alebo s nimi nebol skončený pracovný pomer. V ostatných prípadoch je žiadosť spotrebiteľa posudzovaná svojvoľne veriteľom. Ďalšie neprijateľné zmluvné podmienky sú uvedené v článku 14. body 14.1., 14.2. a 14.5. zmluvy o revolvingovom úvere. Keďže zo strany žalovaného išlo o viacnásobné porušenie práva, požaduje primerané finančné zadosťučinenie vo výške 900,- eur, za každú neprijateľnú zmluvnú podmienku 300,- eur.

2.2 Žalovaný vo vyjadrení k žalobe uviedol, že zmluvný vzťah so žalobcom ukončil predčasným splatením úveru zo strany žalobcu. Na základe žiadosti žalobcu z 18. júna 2015 doručenej mu 29. júna 2015 boli žalobcovi bezodkladne zaslané kópie zmluvy o revolvingovom úvere a ostatnej dokumentácie. Na základe žiadosti žalobcu z 13. októbra 2015 doručenej mu 19. októbra 2015 bola žalobcovi opätovne bezodkladne zaslaná kópia oznámenia o zániku zmluvného vzťahu. Vzhľadom na uvedené skutočnosti namietá (i) neexistenciu práva domáhať sa určenia neprijateľných zmluvných podmienok a požadovať finančné zadosťučinenie, a teda neexistenciu právneho záujmu a neexistenciu, eventuálne pre prípad opačného záveru (ii) premĺčanie práva domáhať sa určenia neprijateľných zmluvných podmienok a požadovať finančné zadosťučinenie. Žalobca v podanej žalobe neuvádza žiadny skutkový a ani právny dôvod, pre ktorý sa uvedeného určenia domáha a ako predmetné určenie zmení jeho právne postavenie, keďže sa tak objektívne nestalo v posledných desiatich rokoch (po zániku zmluvného vzťahu). Žalobca takéto skutočnosti neuvádza práve z dôvodu, že neexistujú. Neexistencia zmluvného vzťahu v aktuálnom čase vylučuje dôvodnosť žaloby. Žalobca preukázateľne disponoval zmluvnou dokumentáciou od uzatvorenia zmluvy o revolvingovom úvere a opätovne mu bola poskytnutá aj v roku 2015 a s ohľadom na fakt, že žalobca bol zastúpený tým istým právnym zástupcom, ako je tomu v tomto prípade aj pri podaní žalôb voči nemu už v roku 2015 a 2016 je nesporné, že k podaniu žaloby mohol pristúpiť už v roku 2016. Dôvod na podanie žaloby s obsahom ako je v tomto konaní nepovažoval za existujúci ani v rokoch 2016, 2017, 2018, atď.. Právo podať žalobu o určenie neplatnosti právneho

úkonu (určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky) nie je časovo neobmedzené. Popri skutočnosti, že plynutím času zaniká právny záujem na určení neplatnosti (pozn. právny záujem je procesný predpoklad pri každej žalobe a len pri niektorých typoch žalôb musí spĺňať navyše požiadavku vyjadrenú ako „naliehavý“), plynutie času má za následok aj oslabenie práva vo forme premlčania. Žalobca v podanej žalobe neuvádza žiadny skutkový a ani právny dôvod, pre ktorý sa uvedeného určenia domáha a ako predmetné určenie zmení jeho právne postavenie, keďže sa tak objektívne nestalo v posledných desiatich rokoch. Ak teda ide len o záujem žalobcu deklaratórne rozhodnutím súdu určiť neprijateľnosť zmluvnej podmienky, o ktorej má, tvrdiac s tým súvisiace hmotnoprávne dôvody, svoju predstavu, vie (ako uviedol), že jej neplatnosť vyplýva priamo zo zákona a tiež to, že v iných konaniach (ním označených) už boli predmetné zmluvné podmienky vyhlásené za neplatné z dôvodu ich neprijateľnosti, že z ustanovenia § 53a zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“) vyplýva pre dodávateľa povinnosť zdržať sa ich používania, a že neprijateľná zmluvná podmienka je absolútne neplatná podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, „a to samozrejme bez ohľadu na iniciatívu spotrebiteľa“. Teda právny záujem na takomto určení (význam súdneho konania v tejto časti) len pre to, aby o tomto (časti právneho vzťahu) nadobudol judikovanú istotu, resp. aby to bolo určené aj v tomto konaní, keď nie je zjavné či inak vôbec bude, resp. má byť toto právo predmetom súdneho konania, nie je daný. Podľa jeho názoru s ohľadom na konkrétne skutkové okolnosti je obsah žaloby prípadom zneužitia žalobného práva. Zákaz zneužitia práva je právnym princípom, ktorý má za úlohu zamedziť neželanému účinku. Ide o správanie v súlade s právnymi normami, ale nesledujúce ich účel. Podaná žaloba nie je prostriedkom ochrany ani ohrozeného a ani porušeného práva. Ak by takýto stav (predpoklad žaloby) reálne existoval, potom by sa tejto ochrany žalobca domáhal v ktoromkoľvek skoršom konaní (vedenom od roku 2015) alebo podaním takejto žaloby v roku 2015. Žalobca sa domnelej ochrany, ktorá by mala byť dosiahnutá podanou žalobou, mohol domáhať od roku 2015. Je nesporné, že v roku 2015 si práve preto žalobca žiadal kópiu zmluvnej dokumentácie či potvrdenie o ukončení zmluvného vzťahu s ním. Namíeta premlčanie práva domáhať sa určenia neplatnosti označených zmluvných podmienok a premlčanie práva uplatňovať finančné zadosťučinenie, keďže najneskôr od októbra 2015 žalobca mohol na základe opätovne získanej zmluvnej dokumentácie podať žalobu, čo však nespravil. Uzatvorenie Dohody o poskytnutí služby je samostatné, čo zdôrazňuje aj grafické rozlíšenie Dohody o poskytnutí služby od ostatného obsahu zmluvy o revolvingovom úvere. Pritom priemerný spotrebiteľ (v zmysle definície bodu 18. preambuly smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2005/29), t. j. osoba, ktorá je v rozumnej miere dobre informovaná, vnímavá a obozretná si na základe uvedených okolností je vedomý, že dohodu neuzatvára ani automaticky so zmluvou o úvere, že jej uzatvorenie vyžaduje samostatný súhlas s ňou a tiež, aký je význam takejto dohody. Aj v prípade žalobcu bolo uzatvorenie dohody slobodné a dobrovoľné, vedel o jej význame, právach a povinnostiach z nej vyplývajúcich. Teda Dohoda o poskytnutí služby je individuálnym dojednaním v zmysle ustanovenia § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka a po právnej stránke je vylúčený záver o jej neprijateľnosti. Dohoda o poskytnutí služby a jej uzatvorenie predstavuje vo svojej podstate rovnakú dohodu, akou je napríklad zakúpenie balíka televíznych programov, predĺženie záručnej doby nad zákonný rámec za odplatu a pod.. Ak si spotrebiteľ kúpi určitý balík televíznych programov, telefónnych služieb alebo dohodne predĺženie záruky nad zákonný rámec, potom má zmluvný nárok na to, aby tieto služby využil. Dodávateľ je povinný za dohodnutých podmienok mu ich poskytnúť. Samotná Dohoda o poskytnutí služby nebola podmienkou ani predpokladom pre vznik zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Spotrebiteľ Dohodu o poskytnutí služby uzatvoril nemusel a v podanej žalobe ani netvrdil a ani nepreukázal opak. Návrh na určenie neprijateľnosti ustanovenia o zmluvnej sankcii považuje za neprípustný a za nedôvodný. Ustanovenie o zmluvnej pokute je v súlade s Občianskym zákonníkom, neodchyľuje sa od jeho ustanovení, a teda je vylúčené, aby dojednanie zodpovedajúce právnej úprave súčasne spôsobovalo značnú nerovnováhu v postavení zmluvných strán. Občiansky zákonník neobmedzuje sankcie voči spotrebiteľovi za omeškanie len na zákonný úrok z omeškania, inak by ustanovenie § 53b ods. 1 Občianskeho zákonníka a súvisiace vykonávacie ustanovenia nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka nemali žiadny racionálny význam. Uplatnený nárok na zmluvnú sankciu a úrok z omeškania môže podľa výslovnej úpravy dosiahnuť trojnásobok úrokovej sadzby úroku z omeškania. V čase uzatvorenia zmluvy o revolvingovom úvere bol úrok z omeškania 5,05 % ročne. Zákonodarca tak právne aproboval a predpokladal situáciu, že sankcie za omeškanie (t. j. úrok z omeškania, pokuty, penále a podobne) môžu dosiahnuť trojnásobok úrokovej sadzby úroku z omeškania, t. j. v tomto prípade 15,15 %. Zmluvná pokuta je 0,04 % denne, čiže 14,6 % ročne. Vo vzťahu k uplatnenému nároku na primerané finančné zadosťučinenie namíeta premlčanie práva na jeho uplatňovanie. Ak žalobca tvrdí, že mu takýto nárok vznikol, potom s ohľadom na obsah žaloby sa tak mohlo stať v deň uzatvorenia zmluvy o revolvingovom úvere (28. septembra 2004)

a uplynutím trojročnej premlčacej doby sa stal premlčaným. Zo žaloby nevyplývajú žiadne skutkové okolnosti, ktoré by preukazovali nutnosť priznania finančného zadosťučinenia ako spôsobu zavŕšenia ochrany spotrebiteľa. Jeho vznik nie je automatický; naopak, vznik tohto nároku treba chápať ako prostriedok završujúci ochranu spotrebiteľa za situácie, kedy to okolnosti vyžadujú. Zo žaloby nevyplýva ani označenie práva spotrebiteľa, ktoré malo byť porušené a vo vzťahu ku ktorému (porušeniu) sa finančné zadosťučinenie uplatňuje. Vzhľadom na uvedené nie je splnená podmienka pre uplatňovanie postupu podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane spotrebiteľa“). Namietajú aj výšku požadovaného zadosťučinenia, pretože žalobca neuviedol nič, čím by preukázal vecnú a skutkovú spojitosť medzi primeraným zadosťučinením, požadovanou výškou a tvrdeniami, podľa ktorých má byť finančné zadosťučinenie súčtom sumy rovnajúcej sa bezdôvodnému obohateniu a „oceneniu“ neprijateľnej podmienky. Postup žalobcu nemá oporu ani v zákone a ani v žiadnej ustálenej praxi súdnych autorít.

2.3 Žalobca v replike uviedol, že určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok nepredstavuje majetkové právo spotrebiteľa, ale naopak je vecou a povinnosťou ex offio súdnej kontroly spotrebiteľských zmlúv. Neprijateľná zmluvná podmienka je absolútne neplatná bez ohľadu na to, či a kedy by sa spotrebiteľ určenia jej neplatnosti domáhal a naliehavý právny záujem sa v tomto prípade nemusí preukazovať. Nárok na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia je v zmysle ustanovenia § 3 ods. 5 posledná veta zákona o ochrane spotrebiteľa spätý s úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom alebo osobitnými predpismi. Preto až moment „úspešného uplatnenia“ je *conditio sine qua non* pre súdne uplatnenie tohto nároku. S poukazom na ustanovenie § 298 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „CSP“) určenie neprijateľných zmluvných podmienok vo výroku rozsudku súdu a uloženie povinnosti zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie predstavujú tzv. spojené nádoby, preto v predmetnej veci aj z dôvodu hospodárnosti konania v jednom konaní navrhuje súdu rozhodnúť v zmysle žalobného petitu. Bez právneho titulu nárok na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia skôr ani nemohol uplatniť, a teda tento nárok nemohol byť ani v čase podanie žaloby premlčaný. Pokiaľ ide o žalovaným uvedené skoršie konanie z roku 2017, tak je zrejmé, že nárok na primerané finančné zadosťučinenie si v tomto konaní uplatňuje na základe iného právneho vzťahu a rozdielnych dôvodov (porušenie spotrebiteľských práv a povinností). Žalovaný sa mylne domnieva, že podaná žaloba je neprípustná pre rozpor s ustanoveniami Civilného sporového poriadku. Táto žaloba predstavuje efektívny procesný prostriedok pre neho ako spotrebiteľa, aby bola zabezpečená ochrana ohrozených a porušených práv v dôsledku nedodržania povinnosti žalovaného ako dodávateľa nepoužívať neprijateľné zmluvné podmienky vo formulárových zmluvách, ako aj nekalé obchodné praktiky pri ich uzatváraní. Konštatovanie žalovaného, že žaloba o určenie neprijateľných zmluvných podmienok je zneužitím práva, predstavuje popieranie práva na prístup k súdu a vyjadruje celkový vzťah žalovaného k rešpektovaniu Ústavou Slovenskej republiky garantovaného práva na súdnu a inú právnu ochranu, ako aj princípu ochrany spotrebiteľa. Predmetná žaloba je okrem iného aj účinným prostriedkom dosiahnutia prevencie pred neustálym používaním nečestných podmienok vo formulárových spotrebiteľských zmluvách. Rovnako za nesprávne považuje konštatovanie žalovaného, že nie je možné v individuálnych spotrebiteľských sporoch posudzovať neprijateľnosť zmluvných podmienok. Práve rozhodovanie súdov o neprijateľnosti zmluvných podmienok v individuálnych sporoch, popri posudzovaní nekalých obchodných praktík je nosným pilierom spotrebiteľského práva, tak ako to vyplýva z únievého práva a vnútroštátnych právnych noriem. Prípustnosť určovacích žalobných návrhov pri žalobách o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok v individuálnych spotrebiteľských sporoch v zmysle Civilného sporového poriadku konštatoval aj Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. 6Ndc/20/2016. Preto by už nemali byť žiadne pochybnosti o tom, že od 1. januára 2018 sa môže spotrebiteľ pred súdom domáhať určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky, keď to ustanovenie § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“) výslovne umožňuje, a to práve s odkazom na ustanovenie § 137 CSP. Ak ustanovenie § 11 ods. 4 zákona o spotrebiteľských úveroch v platnom znení práve s odkazom na ustanovenie § 137 CSP umožňuje spotrebiteľovi domáhať sa určenia neplatnosti zmluvy žalobou, tak v zmysle zásady, že vo väčšom je obsiahnuté menšie, ak sa spotrebiteľ môže domáhať žalobou určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, môže sa žalobou domáhať aj určenia neplatnosti ktorejkoľvek neplatnej časti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, teda aj určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky, lebo určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky je taktiež určením neplatnosti zmluvy. Dôvodnosť žaloby o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky nemá žiaden vplyv, či úver už bol, alebo nebol splatený. Dohoda o poskytnutí služby predstavuje

predformulovaný text zakomponovaný do ustanovení zmluvy o revolvingovom úvere, obsah ktorej ako spotrebiteľ nemohol ovplyvniť. Ide o zmluvnú podmienku zjavne dohodnutú v neprospech spotrebiteľa, pričom výška odplaty je neprimeraná a nepochybne v rozpore s dobrými mravmi. Bez podpisu dohody by požadovaný spotrebiteľský úver nebol poskytnutý. Ako dodávateľ do dnešného dňa nepreukázal, aby si takúto službu sám vyžiadal, vymienil a aby ho poučil a náležitým spôsobom vysvetlil jednotlivé ustanovenia dohody o poskytnutí služby. V zmysle zmluvnej podmienky upravenej v bode 8.1. Dohody o poskytnutí služby mal zaplatiť žalovanému za službu, o ktorú neprejavil záujem. Táto zmluvná podmienka platí aj v prípade, ak počas zmluvného vzťahu nedôjde zo strany dlžníka k požiadavke o odklad splátok. Vyžadovanie plnenia bez reálneho poskytnutia protiplnenia je možné označiť za nekalú obchodnú praktiku, cieľom ktorej je znížiť sumu, ktorá má byť spotrebiteľovi vyplatená. Za neprijateľné považuje aj samotné sofistikované umiestnenie tejto podmienky do zmluvy samotnej. Vymedzená poplatková povinnosť je podľa neho neprimeraná a neadekvátne. Z rovnakých dôvodov považuje za neprijateľnú zmluvnú podmienku zmluvnú podmienku upravenú v bode 8.4. Dohody o poskytnutí služby, ktorá svojím obsahom a podstatou nadväzuje a súvisí s odplatou vymedzenou v bode 8.1. predmetnej dohody. Tieto zmluvné podmienky sú neprijateľné ex tunc, čo znamená, že nemohli byť relevantným dôvodom plnenia. Neprijateľnosť zmluvnej pokuty predstavuje skutočnosť, že žalovaný s ním túto zmluvnú podmienku individuálne nedojednal a táto zmluvná podmienka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Zmluvná pokuta bola žalovaným zakomponovaná do zmluvných dojednaní na vopred pripravenom tlačive, v ktorom sa nič nevyplňalo a nebolo ani ním podpísané, t. j. nemohol ju žiadnym spôsobom ovplyvniť. Zmluvná pokuta je navyše obsiahnutá v spleti textu medzi viacerými ustanoveniami, ktoré sú písané menším písmom ako text samotnej zmluvy a na ich naštudovanie je potrebné nielen množstvo času, ale aj adekvátne optické pomôcky. Rozhodovacia prax súdov Slovenskej republiky zastáva názor, že neprijateľnou zmluvnou podmienkou je ustanovenie, ktoré vyvoláva v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany hrubú nerovnováhu. Znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky naplnia nielen podmienka, ktorá je neprimeraná, ale aj podmienka, ktorá je neurčitá alebo je v rozpore s „ratio legis“ zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná. Za neprijateľnú sa považuje aj zmluvná podmienka, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa (tzv. teória skutočného plnenia spomínaná v súvislosti s poplatkami v spotrebiteľských úverových vzťahoch). Samotná argumentácia žalovaného, kde na jednej strane z dôvodu judikovania predmetných neprijateľných zmluvných podmienok v iných konaniach považuje žalobu za nadbytočnú, priam za zneužitie práva, avšak na strane druhej ich vo vyjadrení k žalobe zároveň obhajuje ako prijateľné zmluvné podmienky, vyznieva nielen alibisticky, ale s poukazom na ciele primeraného finančného zadostučinenia preukazuje aj opodstatnenosť žaloby v celom rozsahu. Žalovaný si na základe predmetných zmluvných podmienok doposiaľ uplatňuje pohľadávky voči spotrebiteľom a napriek vedomosti o neperfektnosti svojich zmlúv nie je ochotný „odškodniť“ svojich klientov. Vzhľadom na charakter a stupeň porušenia práv a povinností daných spotrebiteľskými právnymi normami považuje uplatnenú výšku primeraného finančného zadostučinenia za adekvátne. Uplatnená výška zodpovedá svojmu účelu, keďže toto finančné zadostučinenie je potrebné nevnímať ako kompenzáciu, ale ako poskytnutú satisfakciu. Prípadné sankcie vyplývajúce z opatrení dohľadných orgánov by boli neporovnateľne prísnejšie. Toto finančné zadostučinenie má tiež odradiť žalovaného, ale aj iných dodávateľov od porušovania práv spotrebiteľov.

2.4 Žalovaný v duplike uviedol, že žalobca ani v žalobe a ani vo vyjadrení neuvádza žiadny skutkový a ani právny dôvod, pre ktorý sa uvedeného určenia domáha a ako predmetné určenie zmení jeho právne postavenie, keďže sa tak objektívne nestalo v posledných desiatich rokoch. Žalobca v žalobe a ani v replike netvrdí žiadne skutkové okolnosti o tom, že jeho postavenie je aktuálne a v konkrétnych časových a vecných súvislostiach spochybňované. Ani od opakovaného zaslania či už kópie zmluvy o revolvingovom úvere alebo oznámenia o zániku zmluvného vzťahu nevznikli na strane žalobcu žiadne dôvody, pre ktoré by mal vzniknúť a existovať dôvod pre určenie navrhované v žalobe. Tvrdenie, že domáhanie sa neprijateľnosti podmienky, nie je uplatňovaním majetkového práva je nesprávne. Ide totiž o typický prípad uplatňovania žalobného práva v súvislosti s tzv. relatívnym majetkovým právom. Ustanovenie § 100 ods. 2 Občianskeho zákonníka určuje len jeden prípad, kedy sa majetkové právo nepremlčuje (vlastnícke právo). Z ustanovenia § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa nevyplýva žiadny dôvod pre domnienku, že predpokladom uplatnenia primeraného finančného zadostučinenia je predchádzajúce právoplatné súdne rozhodnutie o porušení práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Primerané finančné zadostučinenie je možné uplatniť aj priamo, bez ohľadu na to, či posudzovanie porušenia práva alebo povinnosti je predmetom samostatného výroku alebo len predbežnou otázkou v konaní, v ktorom sa priamo uplatňuje samotné finančné zadostučinenie,

keďže je nesporné, že tou predbežnou otázkou je v oboch prípadoch. Podľa odôvodnenia rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/127/2017 „Pre úspešné uplatnenie tohto nároku zákon nevyžaduje, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a ani to, aby žalobcovia preukazovali existenciu a výšku vzniknutej ujmy.“ Uvedené rozhodnutie bolo dovolacím súdom vydané v konaní, v ktorom si žalobcovia (v postavení spotrebiteľov) uplatnili právo na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia súčasne s návrhom na určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky. Čiže Najvyšší súd Slovenskej republiky a ani súdy nižšieho stupňa nezamietli žalobu spotrebiteľov o finančné zadosťučinenie (uplatňované spolu s návrhom na určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky) ako podanú predčasne preto, že by najskôr malo prebehnúť samostatné konanie o určenie neprijateľnej podmienky a rozhodnutie o tom by sa muselo stať právoplatné a vykonateľné. Podaná žaloba nie je prostriedkom ochrany ani ohrozeného a ani porušeného práva. Ak by takýto stav (predpoklad žaloby) reálne existoval, potom by sa tejto ochrany žalobca domáhal v ktoromkoľvek skoršom konaní (vedenom od roku 2015) alebo podaním takejto žaloby v roku 2015. Žalobca sa domnelej ochrany, ktorá by mala byť dosiahnutá podanou žalobou, mohol domáhať od roku 2015. Je nesporné, že v roku 2015 si práve preto žalobca žiadal kópiu zmluvnej dokumentácie či potvrdenie o ukončení zmluvného vzťahu so žalovaným.

2.5 Súd prvej inštancie vychádzal pri rozhodovaní zo zistenia, že žalobca a žalovaný 4. apríla 2011 uzatvorili zmluvu o revolvingovom úvere, na základe ktorej mal byť žalobcovi poskytnutý úver vo výške 1.170,- eur, ktorý sa žalobca zaviazal splácať v 42 mesačných splátkach po 62,69 eur. V tejto zmluve si zmluvné strany dohodli ročnú úrokovú sadzbu vo výške 70,02 %, RPMN vo výške 70,02 % a priemernú RPMN vo výške 63,32 %. Celková čiastka úveru predstavovala 1.504,56 eur. Podľa výpovede žalobcu zmluvnú dokumentáciu predložil Združeniu HOOS, kde mu povedali, že sa v nej nachádzajú neprijateľné zmluvné podmienky. Žalobca sa k ujme nevedel vyjadriť. Podľa bodu 8.1. Dohody o poskytnutí služby, predmetom tejto Dohody o poskytnutí služby je záväzok Veriteľa poskytnúť dlžníkovi na neho žiadosť a po splnení nižšie uvedených podmienok službu spočívajúcu v možnosti odkladu maximálne troch akýchkoľvek splátok úveru, resp. revolvingu poskytnutého na základe žiadosti/zmluvy uzavretej medzi veriteľom a dlžníkom (ďalej ako „úver/revolving“) a záväzok dlžníka zaplatiť veriteľovi odplatu a) za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok úveru vo výške 168,18 eur a b) za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok revolvingu vo výške 87,36 eur v prípade, ak bude dlžníkovi revolving poskytnutý. Odplatu je veriteľ oprávnený na základe vlastného uváženia jednostranne znížiť, k čomu dlžník udeľuje veriteľovi svoj súhlas. Veriteľ je povinný písomne oznámiť dlžníkovi stanovenú zníženú výšku odplaty, pričom písomné oznámenie bude tvoriť prílohu tejto Dohody o poskytnutí služby. Podľa bodu 8.4. Dohody o poskytnutí služby odplata za poskytnutie odkladu splatnosti splátok k úveru je splatná dňom uzavretia tejto Dohody o poskytnutí služby. Veriteľ a dlžník sa dohodli na započítaní vzájomných pohľadávok, a to pohľadávky dlžníka voči veriteľovi na poskytnutie schválenej výšky úveru podľa článku 2.3. zmluvných dojednaní žiadosti/zmluvy oproti pohľadávke veriteľa voči dlžníkovi na zaplatenie odplaty podľa odseku 8.1. písm. a) tejto Dohody o poskytnutí služby (resp. zníženej výšky odplaty), a to ku dňu poskytnutia úveru dlžníkovi podľa článku 2.3. zmluvných podmienok žiadosti/zmluvy. Odplata za poskytnutie odkladu splatnosti splátok revolvingu je splatná dňom poskytnutia revolvingu dlžníkovi. Veriteľ a dlžník sa dohodli na započítaní vzájomných pohľadávok, a to pohľadávky dlžníka voči veriteľovi na poskytnutie schválenej výšky revolvingu podľa článku 4.1. zmluvných dojednaní žiadosti/zmluvy oproti pohľadávke veriteľa voči dlžníkovi na zaplatenie odplaty podľa odseku 8.1. písm. b) tejto Dohody o poskytnutí služby, resp. zníženej výšky odplaty (a to ku dňu uskutočnenia revolvingu podľa článku 4.3. zmluvných dojednaní žiadosti/zmluvy. Rozdiel bude uhradený na účet dlžníka uvedený v článku 2 žiadosti/zmluvy. V článku 14. Sankcie bodoch 14.1., 14.2. a 14.5. zmluvy o revolvingovom úvere je uvedené, „V prípade omeškania dlžníka (spoludlžníka 1, spoludlžníka 2) s úhradou splátky úveru alebo jej časti je dlžník (spoludlžník 1, spoludlžník 2) povinný zaplatiť veriteľovi zmluvnú pokutu vo výške 0,065 % dlžnej sumy za každý deň omeškania (t. j. 23,725 % p. a.).“ „Okrem zmluvnej pokuty podľa článku 14. ods. 14.1. tejto zmluvy o RU je dlžník (spoludlžník 1, spoludlžník 2) povinný zaplatiť veriteľovi úrok z omeškania určený podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka vo výške stanovenej nariadením vlády č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v platnom znení k prvému dňu omeškania s úhradou peňažného záväzku. Výška úrokov z omeškania bude určená tak, aby spolu so zmluvnou pokutou podľa ods. 14.1. tejto zmluvy o RU nepresahovala maximálnu výšku podľa ods. 14.3. tejto zmluvy o RU.“ „Akékoľvek dojednanie o zmluvnej pokute obsiahnuté v tejto zmluve o RU a zaplatenie akejkoľvek zmluvnej pokuty podľa tejto zmluvy o RU nemá vplyv na právo poškodenej strany požadovať náhradu škody vzniknutej porušením povinností, pre ktorú bola pokuta dojednaná, alebo iným porušením tejto zmluvy o RU, a to v plnej výške.“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

2.6 Súd prvej inštancie považoval zmluvu o revolvingovom úvere za zmluvu spotrebiteľskú, keďže žalovaný ako právnická osoba poskytol v rámci svojho podnikania úver žalobcovi ako fyzickej osobe, ktorá nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Z formy a obsahu zmluvy, je zrejmé, že sa jedná o tzv. „formulárovú“ zmluvu, predtlač formulára ktorej mal žalovaný už pripravený a dopisoval do nich iba konkrétne údaje týkajúce sa žalobcu, ktorý obsah zmluvy žiadnym podstatným spôsobom nemohol ovplyvniť, ani neovplyvnil. Spotrebiteľská zmluva nesmie obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a pokiaľ zmluva obsahuje takéto neprijateľné podmienky, tak tieto sú neplatné.

2.7 Súd sa v prvom rade zaoberal naliehavým právnym záujmom na určení neprijateľnej zmluvnej podmienky a vychádzajúc z ustanovení zákona o ochrane spotrebiteľa, konštatoval, že v každom prípade je daný naliehavý právny záujem žalobcu ako spotrebiteľa na určení neprijateľnej zmluvnej podmienky, a to bez toho, aby žalobca musel tento naliehavý právny záujem na určení osobitným spôsobom preukazovať, pretože tento vyplýva priamo z príslušných zákonných ustanovení, najmä z ustanovenia § 3 ods. 5 o ochrane spotrebiteľa. Taktiež podľa uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 6Ndc 20/2016 z 23. januára 2017 právo súdu vysloviť v konkrétnom prípade neprijateľnosť zmluvnej podmienky ostalo aj po nadobudnutí účinnosti CSP zachované, ale na rozdiel od rozhodnutia vydaného v konaní podľa § 301 a nasl. CSP len s účinkami inter partes. A nakoniec podľa § 298 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len ako „CSP“) súd môže v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu, aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou je neprijateľná.

2.8 Následne súd prvej inštancie skúmal napádané zmluvné podmienky upravené v bodoch 8.1 a 8.4 zmluvy o revolvingovom úvere. Vykonaným dokazovaním hodnotiac dôkazy jednotlivo i vo vzájomnej súvislosti súd dospel k záveru, že zmluvná podmienka, ktorú dojednáva žalovaný so spotrebiteľmi spočívajúca v možnosti odkladu splatnosti maximálne troch akýkoľvek splátok úveru je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Súd z iných konaní žalovaného má vedomosť o tom, že ten pri poskytnutí úveru okamžite stiahne spotrebiteľom poplatok za vyššie uvedenú službu. Navyše tvrdenie žalobcu o tom, že mu bol stiahnutý poplatok vo výške 168,17 eur, žalovaný ani nepoprel. Poplatok vo výške 168,17 eur predstavuje 14,37 % z poskytnutého úveru, a to bez ohľadu na to, či žalobca službu spočívajúcu v odklade splátok využije alebo nie. Takáto dohoda podľa názoru súdu spôsobuje hrubú nerovnováhu práv a povinností účastníkov v neprospech spotrebiteľa. Uvedené zmluvné dojednanie nie je možné kvalifikovať ani ako individuálne dojednané, pretože za také sa považuje iba dojednanie, ktoré si vyhradí (požiada oň) sám spotrebiteľ, avšak v danom prípade z predložených listín nevyplýva, že by si uzavretie predmetnej Dohody výslovne vymienil žalobca, t. j. aby bola uzavretá z jeho iniciatívy a vzhľadom na charakter tejto dohody, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou textu vopred predtlačenej formulára žiadosti vyplňanej žalobcom (o poskytnutie úveru), t. j. dohoda bola súčasťou typovej spotrebiteľskej úverovej zmluvy, a to iba ako jeden z bodov jej textu (bod 8.), nemožno mať ani za to, že žalobca mal reálnu možnosť akýmkoľvek spôsobom ovplyvniť jej obsah. Navyše súd poukazuje aj na konanie vedené na tunajšom súde pod sp. zn. 20C/39/2014, kde súd vypočul ako svedka obchodného zástupcu žalovaného, ktorý uviedol, že podmienkou uzatvorenia zmluvy o revolvingovom úvere bolo aj uzatvorenie dohody o poskytnutí služby, nakoľko táto dohoda o poskytnutí služby sa uzatvára ku každej zmluve o revolvingovom úvere. Na základe toho možno dospieť k záveru, že spotrebiteľ je povinný zaplatiť za službu, ktorú ešte nevie, či v budúcnosti využije, a ktorá je podmienkou pre uzatvorenie zmluvy o revolvingovom úvere. Takáto podmienka spôsobuje hrubú nerovnováhu práv a povinností účastníkov v neprospech spotrebiteľa, a preto je neprijateľná.

2.9 Súd poukázal aj na to, že uvedené podmienky boli viackrát právoplatne vyhlásené za neprijateľné, a preto má žalovaný v zmysle ustanovenia § 53a Občianskeho zákonníka povinnosť zdržať sa používania takejto neprijateľnej podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Pokiaľ žalovaný takúto povinnosť nerešpektuje a takúto neprijateľnú podmienku naďalej používa, súdu neostáva iná možnosť ako opätovne vyhlásiť zmluvnú podmienku za neprijateľnú. Iný postoj súdu by znamenal akceptovanie protiprávneho stavu.

2.10 Pri posudzovaní, či sa v rámci spotrebiteľskej zmluvy nejedná o neprijateľnú podmienku, je nevyhnutné vychádzať z toho, že ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vychádza z predpokladu, že spotrebiteľ je z hľadiska informovanosti a z hľadiska vyjednávacej pozície v slabšom postavení a má spravidla na výber buď zmluvu vopred naformulovanú dodávateľom akceptovať so všeobecnými formulárovými klauzulami alebo ju odmietnuť. Z pozície ochrany spotrebiteľa na plnenia cieľom Európskej únie vo sfére vysokého záujmu na ochrane spotrebiteľa je potrebné takúto podmienku vyhlásiť za neplatnú. Zmluvnú pokutu v danom prípade nie je

možné považovať za individuálne vyjednanú, pretože ako úverová zmluva, tak aj zmluvné podmienky sú typickými štandardnými formulárovými listinami, ktoré podliehajú súdnej kontrole. Dohodnutá zmluvná pokuta je preto podľa súčasnej súdnej praxe považovaná za neprijateľnú, lebo bola vopred zo strany žalovaného naformulovaná bez možnosti ovplyvnenia zo strany spotrebiteľa. Súd je preto toho názoru, že zmluvná podmienka v článku 14. Sankcie bodoch 14.1., 14.2. a 14.5. v zmluvných dojednaniach spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a preto je neprijateľná. Vzhľadom na prepojenosť bodov 14.1., 14.2. a 14.5. súd vyhlásil všetky tieto body za neprijateľnú zmluvnú podmienku.

2.11 V konaní bol základný predpoklad na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia preukázaný tým, že žalovaný ako predávajúci používaním neprijateľných podmienok v spotrebiteľskej zmluve porušil svoju povinnosť podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať neprijateľné podmienky. Vzhľadom na formulárový charakter je pritom zrejmé, že v danom prípade to bol práve žalovaný, kto tieto ustanovenia pripravil a zakomponoval do spotrebiteľskej zmluvy. Súd teda dospel k záveru, že sú splnené podmienky k tomu, aby bolo žalobcovi priznané primerané finančné zadosťučinenie.

2.12 Pokiaľ ide o výšku finančného zadosťučinenia, tak pre určenie výšky nároku musí žalobca objektívne vzhľadom na povahu, intenzitu, trvanie a rozsah pôsobenia nepriaznivého následku preukázať, ako ho pociťoval a prežíval. Pri stanovení výšky treba vychádzať zo závažnosti vzniknutej, resp. hroziacej ujmy, okolností tak na strane žalobcu ako aj žalovaného, okolností, za ktorých došlo k porušeniu práva žalobcu. Pri určení výšky finančného zadosťučinenia sa nemožno striktne držať ujmy, ktorá žalobcovi objektívne hrozila, resp. ktorá mu vznikla. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobcu, resp. na kompenzáciu jeho majetkovej škody, ale musí zostať na úrovni a vo funkcii účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany a musí byť primeraný.

2.13 Súd mal za to, že pre žalobcu bude primerané finančné zadosťučinenie vo výške 100,- eur, t. j. 50,- eur za každú neprijateľnú zmluvnú podmienku (súd vychádzal z prepojenosti jednotlivých podmienok a podmienku v bode 8.1. a 8.4. Dohody o poskytnutí služby pokladal za jednu (obdobne sa vyjadril aj žalobca v replike)). Žalobca nepredložil žiadne dôkazy odôvodňujúce výšku primeraného zadosťučinenia a ani pri svojom výsluchu sa nevedel vyjadriť k ujme, ktorá mu mala vzniknúť. Súd preto pri výške vychádzal zo skutočnosti, že žalobca musel svoj nárok na určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok uplatniť na súde. Súd pri výške zohľadnil aj časový aspekt podanej žaloby, keď žalobca uplatnil svoj nárok po takmer desiatich rokoch od predčasného splatenia úveru. Súd preto prihliadnutím na intenzitu zásahu ustálil ako dôvodnú, primeranú a zodpovedajúcu všeobecnej predstave spravodlivosti výšku primeraného finančného zadosťučinenia v sume 100,- eur. Touto sumou budú naplnené všetky funkcie primeraného finančného zadosťučinenia, a preto v prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol.

2.14 Žalovaný vo vyjadrení k žalobe vzniesol námietku premĺčania vo vzťahu k určeniu neprijateľnej zmluvnej podmienky. Túto námietku súd vyhodnotil ako nedôvodnú. Ako vyplýva z ustanovenia § 100 ods. 2 Občianskeho zákonníka premĺčajú sa len majetkové práva. Právo na určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky rozhodne nemožno považovať za právo majetkové. Neprijateľná zmluvná podmienka je neplatná zo zákona (§ 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 1. apríla 2004), a teda spotrebiteľ nemusí uplatňovať toto právo na súde, pretože súd je povinný o nej rozhodnúť ex offo. Tak ako nepodlieha premĺčaniu určenie absolútnej neplatnosti právneho úkonu, tak nepodlieha premĺčaniu ani určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky. Premĺčaniu podlieha len nárok na primerané finančné zadosťučinenie.

2.15 Nárok na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia je v zmysle ustanovenia § 3 ods. 5 posledná veta zákona o ochrane spotrebiteľa spätý s úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom alebo osobitnými predpismi. Z ustanovenia § 3 ods. 5 tohto zákona však nevyplýva skutočnosť, aby žalobu o primerané finančné zadosťučinenie bolo možné podať spotrebiteľom jedine a výhradne až po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa určí porušenie práv, resp. povinností dodávateľa voči spotrebiteľovi. Je na výbere samotného spotrebiteľa, či zvolí postup uplatnenia nároku na ochranu spotrebiteľských práv a nároku na primerané finančné zadosťučinenie jednou žalobou alebo samostatnými žalobami. Žalobca si z dôvodu hospodárnosti konania uplatnil nárok jednou žalobou, a preto premĺčacia doba vo vzťahu k primeranému finančnému zadosťučineniu neuplynula, keďže až právoplatným ukončením konania bude naplnený predpoklad úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti umožňujúci žalobcovi požadovať od žalovaného právo na primerané finančné zadosťučinenie.

2.16 Na záver súd prvej inštancie uviedol, že zo strany žalobcu sa podanou žalobou nejednalo o zneužitie práva. Naopak bol to práve žalovaný, kto sa dopustil nekalého konania, keď do zmluvy

zakomponoval neprijateľné zmluvné podmienky. Nekalému konaniu žalovaného nakoniec nasvedčujú aj úroky vo výške 70 % ročne.

2.17 Súd prvej inštancie predmet sporu právne posúdil podľa § 52 ods. 1, ods. 3, ods. 4, § 53 ods. 1, ods. 4, § 53a ods. 1, § 100 Občianskeho zákonníka.

2.18 O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 CSP a žalobcovi, ktorý bol v konaní úspešný v časti určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok a v časti základu nároku o primerané finančné zadosťučinenie, keďže výška priznaného nároku závisela výlučne na posúdení súdu, priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, pri vyčíslení ktorej bude vychádzať z priznanej sumy.

3. Proti tomuto rozsudku v rozsahu III., IV. a VI. výroku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný. Namietal, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Namietané porušenie práva na spravodlivý proces vzhliadol v tom, že súd prvej inštancie sa ani na jeho námietku a ani ex offo nevysporiadal s tým, ako sú vo veci splnené procesné podmienky pre začatie a vedenie konania. Žalobca v konaní ani netvrdil a nebol ani preukázaný žiadny skutkový a ani právny dôvod, pre ktorý sa uvedeného určenia domáha a ako predmetné určenie zmení jeho právne postavenie, keďže sa tak objektívne nestalo v posledných desiatich rokoch (po zániku zmluvného vzťahu). Má za to, že žalobca takéto skutočnosti neuvádza z dôvodu, že neexistujú. V tomto dôsledku tvrdí, že súd mal konanie zastaviť alebo žalobu zamietnuť pre neodstrániteľný nedostatok podmienky konania, ktorou je existencia sporu ako predpokladu vedenia každého sporového konania. Vo vzťahu k určeniu neprijateľnosti zmluvnej podmienky upravenej v článku 14. bodoch 14.1., 14.2. a 14.5. zmluvy o revolvingovom úvere poukázal na skutočnosť, že záver súdu je nepreskúmateľný, pretože predformulovanie akejkoľvek podmienky nespôsobuje jej neprijateľnosť, v rozsudku absentuje záver odôvodňujúci skutkovú a právnu značnú nerovnováhu, na ktorú sa súd odvoláva a v rozsudku absentujú dôvody vysvetľujúce, ako sa súd vysporiadal s procesnou obranou žalovaného a osobitne s ustanovením § 53b ods. 1 Občianskeho zákonníka a § 3a nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka. Ohľadom namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci súdom prvej inštancie konštatoval, že pre uplatňovanie nároku na primerané finančné zadosťučinenie právna úprava nevyžaduje žiadne predchádzajúce súdne konanie a rozhodnutie o porušení práva spotrebiteľa, čiže zákon ako podmienku vzniku nárok na finančné zadosťučinenie neurčuje, že musí existovať skoršie právoplatné rozhodnutie. Ak by tomu tak bolo, tak dotknutý výrok rozsudku je predčasný. V nadväznosti na to dal do pozornosti rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo 127/2017, v ktorom dovolací súd vyslovil právny názor, že pre úspešné uplatnenie tohto nároku zákon nevyžaduje, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a ani to, aby žalobcovia preukazovali existenciu a výšku vznikutej ujmy. Preto je posúdenie námietky premlčania vo vzťahu k výroku o povinnosti zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie nesprávne bez toho, aby takéto posúdenie malo podklad v právnej norme. Zároveň zdôraznil, že rozsudok je, čo do určenia sumy zadosťučinenia nepreskúmateľný, pretože v konaní neboli tvrdené a ani dokázané žiadne skutočnosti, ktoré by umožnili určenie zadosťučinenia aspoň v sume 1,- euro. Na základe uvedených skutočností žalovaný navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu, t. j. v III., IV. a VI. výroku zmenil, žalobu zamietol a o náhrade trov konania rozhodol pomerne podľa výsledku sporu, eventuálne zrušil rozsudok a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. K odvolaniu žalovaného sa vyjadril žalobca písomným podaním, v ktorom uviedol, že v napadnutom rozsudku sa súd jednoznačne vysporiadal so všetkými podstatnými námietkami žalovaného, jednotlivé dôkazy vyhodnotil podľa svojej úvahy, prihliadol na prostriedky procesného útoku a procesnej obrany oboch strán sporu a svoje rozhodnutie logicky a vecne podrobne odôvodnil. K zmluvnej pokute žalovaný nedodal, že predmetné zmluvné ustanovenie nepočíta so žiadnymi prípadnými objektívnymi dôvodmi na strane spotrebiteľa, resp. s dôvodmi, ktoré spotrebiteľ nezavinil. Limitovaná nie je ani vo výške súčtu, pretože spotrebiteľ ju uhrádza za každý deň omeškania, čo môže byť do nekonečna. Takto formulovaná zmluvná pokuta je neobmedzená a môže byť účtovaná žalovaným jednostranne, podľa vlastnej úvahy. Navyiac táto neprijateľná zmluvná podmienka nepočíta so zmluvnou pokutou ako paušalizovanou náhradou škody. Poukazuje tiež na odsek 18. odôvodnenia uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 6Cdo 127/2019 z 30. januára 2019, podľa ktorého účelom finančného zadosťučinenia je dovŕšiť ochranu porušeného práva spotrebiteľa ako slabšej strany v spotrebiteľských

zmluvách spôsobom, ktorý práve z tohto dôvodu vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom, ktorý citované ustanovenie zákona vyžaduje je, že spotrebiteľ na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nárok zo zodpovednosti za škodu, z bezdôvodného obohatenia alebo vo výroku rozsudku určí neprijateľnosť konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve. Na základe uvedených skutočností žalobca navrhol, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom III., IV. a VI. výroku ako vecne správne potvrdil. Zároveň si žalobca uplatnil náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

5. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu v súdom určenej lehote písomne nevyjadril.

6. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací, v rámci kompetencií vyplývajúcich z ustanovenia § 34 CSP, po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), prejednal odvolanie podané žalovaným a preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 378 a nasl. CSP bez toho, aby nariadil odvolacie pojednávanie podľa § 385 CSP (a contrario) a na tomto pojednávaní zopakoval, či doplnil dokazovanie vykonané prvoinštančným súdom. Právnym dôsledkom takéhoto postupu odvolacieho súdu je jeho viazanosť skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie (§ 382, § 385 CSP). Pri preskúmaní napadnutého rozsudku bol odvolací súd viazaný dôvodmi podaného odvolania do tej miery, že nebol oprávnený tento rozsudok preskúmať z iných dôvodov, než ktoré boli výslovne uvedené v podanom odvolaní. Výnimkou by mohli byť len vady konania, ktoré sa týkajú procesných podmienok, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené (§ 380 ods. 1, 2 CSP). Pretože rozsudok vo veci samej musí byť verejne vyhlásený, odvolací súd uverejnil v zákonom stanovenej lehote miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a webovej stránke Krajského súdu v Prešove (§ 378 ods. 2, § 219 ods. 1, 3 CSP). Po prieskume napadnutého rozhodnutia podľa vyššie uvedených zásad (§ 379, § 380 ods. 1, 2 CSP) dospel odvolací súd k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné a rozhodnutie súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutom rozsahu ako vecne správne potvrdiť.

7. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

8. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II. ÚS 78/05).

9. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie dostatočným, jasným, zrozumiteľným a výstižným spôsobom vysvetlil, ktoré skutočnosti považoval za preukázané, z akých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil. Podrobným spôsobom objasnil, na základe akých skutočností a na podklade akej právnej úpravy vec právne posúdil. V nadväznosti na uvedené odvolací súd nepovažoval za potrebné opakovať resp. dopĺňať rozhodnutie súdu prvej inštancie. Len na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie uvádza:

10. Ustanovenie § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa upravuje právo spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadostučinenie v prípade, ak na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva, a to od toho, kto za toto porušenie práva zodpovedá. Cieľom finančného zadostučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Hypotéza tejto právnej normy vyžaduje splnenie predpokladov, ktorými sú úspešné uplatnenie porušenia

práv alebo povinností ustanovených zákonom o ochrane spotrebiteľa alebo osobitnými predpismi a spôsobilosť takéhoto porušenia práva alebo povinnosti privodiť spotrebiteľovi ujmu. Samotná povaha primeraného finančného zadosťučinenia neumožňuje jeho priame vyčíslenie, preto súdu nemusia byť predložené dôkazy o existencii ujmy, pretože stačí, ak táto ujma tu je. Bez právneho významu je, či ujma spotrebiteľovi reálne vznikla, pretože postačuje iba možnosť vzniku ujmy. Inštitút primeraného zadosťučinenia môže na účely ochrany spotrebiteľa naplniť požiadavku účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Vzhľadom na to odvolací súd považuje za irelevantný aj argument žalovaného, že žalobca nepodal žalobu v posledných desiatich rokoch.

11. Odvolací súd nesúhlasí ani s tvrdením žalovaného, že záver súdu prvej inštancie týkajúci sa neprijateľnosti zmluvnej podmienky upravenej v článku 14. bodoch 14.1., 14.2. a 14.5. zmluvy o revolvingovom úvere je nepreskúmateľný, pretože súd prvej inštancie v odseku 26. odôvodnenia napadnutého rozsudku prezentoval svoj právny názor, pre ktorý určil túto zmluvnú podmienku za neprijateľnú. Zároveň odvolací súd dodáva, že neprijateľnosť tejto zmluvnej podmienky je zrejmá už len z toho, že žalobca bol povinný v prípade omeškania s úhradou splátky úveru alebo jej časti zaplatiť žalovanému zmluvnú pokutu vo výške 0,065 % dlžnej sumy za každý deň omeškania (t. j. 23,725 % p. a.) a že akékoľvek dojednanie o zmluvnej pokute obsiahnuté v tejto zmluve o RU a zaplatenie akejkoľvek zmluvnej pokuty podľa tejto zmluvy o RU nemá vplyv na právo poškodenej strany požadovať náhradu škody vzniknutej porušením povinností, pre ktorú bola pokuta dojednaná, alebo iným porušením tejto zmluvy o RU, a to v plnej výške.

12. Hoci odvolací súd nepopiera, že pri rozhodovaní o nároku na finančné zadosťučinenie je potrebné prihliadať na konkrétne okolnosti prípadu, k námietke žalovaného, že v konaní neboli tvrdené a ani dokázané žiadne skutočnosti, ktoré by umožnili určenie zadosťučinenia aspoň v sume 1,- euro, uvádza, že to bol žalovaný, kto nepostupoval s odbornou starostlivosťou, keďže uzatvoril so žalobcom zmluvu o revolvingovom úvere obsahujúcu neprijateľné zmluvné podmienky.

13. Správne rozhodnutiu súdu prvej inštancie vo výroku o určení neprijateľnosti zmluvnej podmienky upravenej v článku 14. bodoch 14.1., 14.2. a 14.5. a vo výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi 100,- eur zodpovedá aj súvisiaci výrok o trovách konania.

14. Na základe uvedených skutočností považuje odvolací súd odvolanie žalovaného za nedôvodné a vzhľadom na uvádzané dôvody odvolací súd postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 387 ods. 1, ods. 2 CSP rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu ako vecne správny potvrdil.

15. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ustanovenia § 396 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 CSP a ustanovením § 262 ods. 1 CSP. Dôvodom takéhoto rozhodnutia o trovách bola skutočnosť, že v odvolacom konaní bol žalobca úspešný v celom rozsahu, preto mu súd priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalovanému v rozsahu 100 % a zároveň žalovaný v odvolacom konaní úspech nemal. O výške náhrady trov konania rozhodne v zmysle ustanovenia § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti rozsudku.

16. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolať musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 CSP v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).